

Mishnah Zevahim, chapter 12

משנה זבחים פרק יב

(1) A *tevil yom* [one who already has immersed in a *mikvah* but, is not purified until evening] and one who lacks atonement [i.e., a *zav* or *metzora* who, in addition to their immersion, require certain sacrifices which were not yet brought] do not share in sacrifices to be eaten in the evening [by which time they will be pure]. An *onen* [one whose immediate relative died that day] may handle [sacred flesh], but may not offer, [i.e., perform the sacrificial rites, e.g., sprinkling,] and does not receive a share to be eaten in the evening [even though, at evening, he will no longer have the status of *onen*]. Men with blemishes, whether permanent or transient, receive a share and may eat [of the sacrifices, as specifically stated in Leviticus 21:22], but may not offer. Whoever is not eligible for [the Temple] service [except for those with blemishes] does not share in the flesh, and he who does not share in the flesh does not share in the hides. Even if one was impure when the blood was sprinkled but, pure when the fats were burned [on the altar], he does not share in the flesh, for it is said:

א טבול יום ומחסר כפורים, אינן חולקין בקדשים לאכול לערב. אונו, נוגע, ואינו מקריב, ואינו חולק לאכול לערב. בעלי מומין, בין בעלי מומין קבועין בין בעלי מומין עוברין, חולקין ואוכלין, אכל לא מקריבין. וכל שאינו ראוי לעבודה, אינו חולק בבשר. וכל שאין לו בבשר, אין לו בעורות. אפלו טמא בשעת זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים, אינו חולק בבשר, שנאמר (ויקרא ו), המקריב את דם

רבנו עובדיה מברטנורא

א טבול יום. שטבל ועלה ולא העריב שמשו: ומחסר כפורים. כגון זב ומצורע ויולדת שטבלו והעריב שמשן ולא הביאו כפרתן: אינן חולקים בקדשים. הואיל ואין ראויין לאכילה, אין חולקים לאכול לערב כשיטהרו, דכתיב (ויקרא ו) הכהן המחטא אותה יאכלנה, כהן הראוי לחטוי חולק, שאינו ראוי לחטוי אינו חולק. ואי אפשר לומר כהן שאינו ראוי לחטוי בשעת הקרבה אינו אוכל, דהא איכא קטן דאינו ראוי לחטוי ואוכל, אלא על כרחיך יאכלנה דאמר קרא יחלוק בה כדי לאכול ממנה קאמר, ומדאפקה קרא לחלוקה בלשון אכילה, שמע מינה דכהן הראוי לאכילה חולק, שאינו ראוי לאכילה אינו חולק. הלכך בעלי מומין חולקין, שאע"פ שאין ראויין לחטוי, ראויין הן לאכילה, כדכתיב (שם כא) ומן הקדשים יאכל: אונו נוגע. והוא שטבל ולא הסיח דעתו מן הטבילה כל זמן שהוא אונו. שאם הסיח דעתו ונוגע אפילו לאחר שטבל פסל: וכל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק בבשר. חוץ מבעלי מומין שאע"פ שאינן ראויין לעבודה חולקים בבשר, דרביננהו קרא בהדיא דכתיב (שם) לחם אלהיו מקדשי וגו', וכתיב (שם ו) כל זכר בבני אהרן יאכלנה, לרבות בעלי מומין למחלוקת, דאי

peace-offerings and the sacrificial fats, will have the right [hind] thigh for a portion.” (Leviticus 7:33) [Thus he receives a portion only when he can offer both the blood (i.e., perform the sprinkling) and the fat, but not otherwise].

(2) Whenever the altar does not acquire its flesh, [e.g., if the sacrifice is disqualified before the blood is sprinkled so that it was never fit for

the altar,] the *Kohanim* do not acquire the skin, for it is said, [“And the priest who can offer] a person's burnt-offering [the skin ... belongs to the priest],” (Leviticus 7:8) [i.e.,] a burnt-offering which counts for a man [whose owner has thus fulfilled his obligation. Only of such does the skin belong to the *Kohen*. But if it is disqualified, its owner must bring another.] If a burnt-offering was slaughtered with a different intent, [i.e., with the intent of another sacrifice] although it does not count for its owner [however, since it is a valid sacrifice and the altar acquired it], its skin belongs to the *Kohen*. Whether [it be] a man's burnt-offering or a woman's burnt-offering, the skins belong to the priests.

(3) The skins of [קדשים קלים] sacrifices of a lesser degree of holiness belong to their owners. The skins of sacrifices of [קדשי קדשים] a higher degree of holiness belong to the *Kohen*, [as can be inferred from] a *kal ve-homer*: If they acquire the skin of a burnt-offering, though they do not acquire its flesh, is it not logical that they should acquire the skins of sacrifices of the higher degree of holiness,

רבנו עובדיה מברטנורא

לאבילה הרי כבר אמור ומן הקדשים יאכל: וטהור בשעת הקטר חלבים. שהוא כל הלילה. כגון שטבל וטהר בהערב שמש: אינו חולק. שאין הכהן חולק בקדשים עד שיהא טהור משעת זריקת דמים עד שעת הקטר חלבים. ואם נטמא בין כך ובין כך אינו חולק: ב כל שלא זכה המזבח בבשרה. כגון שאירע בה פסול קודם זריקה, דלא היתה לה שעת היתר למזבח: עורה לכהנים. הואיל וזכה המזבח בבשרה שהרי כשרה היא: ואחר עולת האשה. דכתיב והכהן המקריב את עולת איש, אין לי אלא עולת איש, עולת נשים ועבדים מנין, תלמוד לומר עור העולה, ריבה. אם כן למה נאמר עולת איש, פרט למתפס עולתו לבדק הבית שהעור קדוש: ג עורות קדשים קלים לבעלים. דכתיב עור העולה וגו', מה עולה קדשי קדשים אף כל קדשי קדשים: עורות קדשי קדשים. חטאות

השְׁלָמִים וְאֵת הַחֵלֶב מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמִנְה: ב כֹּל שְׁלֵא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בְּבִשְׂרָה, לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בְּעֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שם), עֹלֹת אִישׁ, עֹלָה שְׁעֵלְתָה לְאִישׁ. עֹלָה שֶׁנִּשְׁחָטָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה, אֵף עַל פִּי שְׁלֵא עֲלֵתָה לְבָעָלִים, עֹרָה לְכֹהֲנִים. אַחַד עֹלֹת הָאִישׁ וְאַחַד עֹלֹת הָאִשָּׁה, עֹרוֹתֵיהֶן לְכֹהֲנִים: ג עֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים, וְעֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים לְכֹהֲנִים. קָל וְחֹמֶר, מֵה אִם עֹלָה שְׁלֵא זָכוּ בְּבִשְׂרָה, זָכוּ בְּעֹרָה. קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ

since they acquire their flesh? The altar does not disprove [this, i.e., you cannot say, that just like the altar acquires the flesh but not the skin, so, too, the priest acquires the flesh and not its skin], for it never acquires the skin [the altar has no right to the skin of any sacrifice, whereas the skins of burnt-offerings do belong to the *Kohanim*].

(4) All sacrifices which became disqualified: [if this happened] before they were flayed, their skins do not belong to the *Kohanim* [but are burnt together with the flesh]. [If it happened] after they were flayed, their skins belong to the *Kohanim*. Rabbi Hanina the *segan* of the priests said, Never in my life have I seen skin go to the place of burning [i.e., after it was flayed, even though the disqualification could have been present before the flaying]. Rabbi Akiva observed: We learn from his words that if one flays a firstborn [even a blemished firstborn, which is only permitted through its slaughter, if it died naturally even its skin must be buried] and it is found to be *treifah*, [though this disqualification occurred before it was even slaughtered, which, in effect, tells us that there was no valid slaughter and it should be considered as though having died naturally, still since this was only discovered after its being flayed] the *Kohanim* have a right to its skin. But the Sages maintain: "I have never seen" is not a proof [since it does not disprove

רבנו עובדיה מברטנורא

ואשמות לכהנים כדמפרש טעמא ואזיל: **אין המזבח מוכיח**. כלומר, אין לך לומר מזבח יוכיח שזכה בבשר העולה ולא זכה בעור, ואף אתה אל תתמה בקדשי קדשים שאע"פ שזכו כהנים בבשרן לא יזכו בעורן. אין זו הוכחה. שאין למזבח עור בכל מקום. אבל בכהנים מצינו שזכו בעור העולה, וקל וחומר שיזכו בעורות קדשי קדשים: **ד אין עורותיהן לכהנים**. אלא נשרפים עם עורן: **לא ראיתי עור יוצא לבית השריפה**. לאחר שהופשט אם נמצאת טריפה, אע"פ שפסול זה היה בו קודם הפשט, הואיל ולא ניכר עד לאחר הפשט: **שהמפשיט את הבכור ונמצא טריפה**. הא קמשמע לן ר' עקיבא דאפילו בכור בעל מום הנשחט במדינה על מומו ולא התירו הכתוב אלא באכילה כדכתיב בשעריך תאכלנו אבל אם מת עורו אסור וטעון קבורה, ואשמועינן ר' עקיבא דהיבא דלא הוכר טריפתו עד לאחר הפשט, שריייה שחיתתו והפשטו לעורו כאילו נורק דמו במקדש: **יאותרו הכהנים בעורו**. ואינו נשרף: **אין לא ראיתי ראיה**. שמא לא אירע בימיו שימצא טריפה לאחר הפשט, ואם

בבשרה, אינו דין שיזכו בעורה. אין מזבח יוכיח, שאין לו עור מכל מקום: **ד כל הקדשים שארע בהם פסול קדם להפשטן, אין עורותיהם לכהנים**. לאחר הפשטן, עורותיהם לכהנים. אמר רבי חנינא סגן הכהנים, מימי לא ראיתי עור יוצא לבית השרפה. אמר רבי עקיבא, מדבריו למדנו, שהמפשיט את הבכור ונמצא טריפה, שאותרו הכהנים בעורו. והכמים אומרים, אין לא

anything]; rather, it [the skin] must go to the place of burning [since it was disqualified before it was flayed].

(5) Bulls which are burnt and goats which are burnt [such as those of Yom Kippur]: when they are burnt in accordance to their prescribed rites [i.e., there are no disqualifications], they are burnt in the ash depository [located outside Jerusalem], and defile the garments [of those who burn it —

see Leviticus 16:28]. And if they are burnt not in accordance to their prescribed rites [i.e., a disqualification occurred invalidating the sacrifice], they are burnt in the place of the *Birah* [sometimes in the Temple Court, and sometimes on the Temple Mount, depending on the circumstances of their disqualification], and do not defile garments [of those who burn them].

(6) If they were carrying them [i.e., the bulls or goats] on staves [in order to burn them in accordance to their prescribed rites, and] those in front had passed beyond the wall of the Temple Courtyard while those in the back had not [yet] gone out, those in front defile their garments, while those in the rear do not defile their garments, until they go out. When both go out, both defile their garments. Rabbi Shimon says: Neither defile [their garments] until the fire has caught and

רבנו עובדיה מברטנורא

אירע ושרפוהו הוא לא ראה: **אלא יצא לבית השריפה**. הואיל וקודם הפשט בא. והלכה כרבי עקיבא בבכור בעל מום כשהתירו מומחה. אבל לא התירו מומחה לא. והלכה כחכמים בבכור תמים, דבשר בקורה והעור בשריפה: **ה פרים הנשרפים**. פר כהן משיח, ופר העלם דבר של צבור, ופר של יום הכפורים: **ושעירים הנשרפים**. שעיר יום הכפורים, ושעירי עבודה זרה: **נשרפים בבית הדרשן**. חוץ לשלש מהנות. ובבית עולמים, חוץ לירושלים. דכתיב בהו אל מחוץ למחנה, כלומר חוץ לשלש מחנות: **מטמאין בגדים**. לעסוקים בהם. כדכתיב (ויקרא טו) והשורף אותם יכבס בגדיו, וכל מקום שנאמר יכבס בגדיו, לא בלבד הבגדים שהוא לבוש טעונין כבוס, אלא כל בגד שהוא נוגע בו בעודו מחובר לטמא, נטמא וטעון כבוס: **שלא כמצותן**. כגון שנפסלו וטעונין שריפה כשאר פסולי המוקדשים: **בבית הבירה**. פעמים בעזרה ופעמים בהר הבית. כיצד. אירע בהן פסול קודם יציאתן מן העזרה בין קודם זריקה בין לאחר זריקה, נשרפין בבית הדרשן הגדול שבעזרה. אירע בהן פסול אחר יציאתן מן העזרה, נשרפים בבית הדרשן שבהר הבית, והוא בית המקדש: **ו היו סובלין אותן**. את הנשרפים כמצותן, היו נושאים אותן במוטות להוציאן לבית שריפתן: **הראשונים**. בני אדם הנושאים

ראינו ראייה, אלא יוצא לבית השרפה: **ה פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים**, בזמן שהם נשרפין כמצותן, נשרפין בבית הדרשן ומטמאין בגדים. ואם אינן נשרפין כמצותן, נשרפין בבית הבירה ואינן מטמאין בגדים: **ו היו סובלין אותן במוטות**. יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו, הראשונים מטמאין בגדים. והאחרונים אינן מטמאים בגדים, עד שיצאו. יצאו אלו ואלו, אלו ואלו מטמאין בגדים. רבי שמעון אומר,

is burning the greater part of them [i.e., of the sacrifices]; when the flesh is fully burned, he who burns [it from that time and onwards, i.e., he turns

אלו ואלו אינן מטמאין בגדים, עד שיצת האור ברבן. נתך הבשר, אין השורף מטמא בגדים:

over the ash] does not defile his garments.

רבנו עובדיה מברטנורא

במוט. אותן שבראש האחד יוצאים ראשונים, והאחרונים שבראש השני לא יצאו: ניתך הבשר. נגמרה שריפתו, אין המסייע שוב בהן מטמא בגדים. אבל מקמי הכי, כל המסייעין בשעת שריפה מטמאין בגדים, דכתיב והשורף אותם יכבס בגדיו, בשעת שריפה. יכול המסייע לאחור שנעשו אפר מטמא בגדים, תלמוד לומר אותם, אותם מטמא בגדים, נעשו אפר אינו מטמא בגדים. ופרים הנשרפים ושעירים הנשרפים עצמן אין מטמאין אדם ובגדים שנוגעים בהם, אלא המתעסק בשריפתן טמא מגזירת הכתוב. לדברי רבנן משיצאו הסובלים במוטות. ולדברי ר' שמעון משיוצת האור ברובן. ואין הלכה כר"ש: